

کسبِ دین
علیه

کشف دین

دکتر عبدالعظیم کریمی

www.ketab.ir

سرشناسه	: کریمی، عبدالعظیم، ۱۳۳۵ -
عنوان و نام پدیدآور	: کسب دین علیه کشف دین/عبدالعظیم کریمی.
مشخصات نشر	: تهران: قدیانی، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۴۴ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۱-۱۱۱۱۱۱۱۱۱
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: اسلام و جامعه مدنی
	Islam and civil society
موضوع	: آزادی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
	Liberty -- Religious aspects -- Islam
موضوع	: دینداری -- جنبه‌های اجتماعی
	Religiousness -- Social aspects
رده بندی کنگره	: BP۲۳۱
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۴۸۳۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۲۲۴۵۲۸
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیپا	

کسب دین علیه کشف دین

عبدالعظیم کریمی

آهانه سازی: بخش هنری و فنی

زیورنگار شورای بررسی

چاپ دوم: ۱۴۰۱ تعداد: ۵۵ نسخه

شابک: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۰۸ - ۱۱۱۱ - ۲ - ISBN: 978 - 600 - 08 - 1111 - 2

کد: ۱۴۰۰/۳۹۰۳

چاپ و صحافی: چاپخانه‌ی قدیانی، تهران

کلیه‌ی حقوق محفوظ است.

۱۲۵۰۰۰ تومان

تهران، خیابان انقلاب، روبه‌روی دانشگاه، خیابان فخر رازی، خیابان شهدای ژاندارمری (غربی)،
شماره ۹۰ کدپستی: ۱۳۱۴۷۳۳۸۶۱ تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۰۴۴۱۰۰ نونگار: ۰۲۱-۶۶۴۰۳۲۶۴

تهران، خیابان کریمخان زند، بین خردمند جنوبی و ماهشهر، مجتمع فرهنگی بنفشه،
شماره ۱۱۶ کدپستی: ۱۵۸۴۷۷۳۶۱۱ www.banafsheh.ir

فهرست

- گزین‌های آغازین ۹
- پیشگفتار پیشکشتار! ۱۱
- گفتار اول: آزادی از «دین‌نمایی» به قصد «دین‌داری» آزاد! ۴۷
- دین‌داری نمایشی در مقابل دین‌داری وجودی! ۵۴
- دین‌داری عاشقانه در مقابل دین‌داری کاسب‌کارانه ۶۲
- دین‌داری نامرئی در برابر دین‌داری ظاهری ۷۴
- دین‌داری قلبی در برابر دین‌داری قلبی! ۸۲
- دین‌نمایی غافلانه در مقابل دین‌باوری عارفانه ۹۶
- کمیت‌گرایی در برابر کیفیت‌گرایی در امر دینی ۱۰۰
- آگاهی ذهنی در مقابل آگاهی قلبی ۱۰۳
- «تزکیه» به مثابه‌ی دین فطری در مقابل «تدسیه» به مثابه‌ی دین عاریه‌ای ۱۰۸
- نورزایی «برخاسته» در مقابل نورخواهی «برساخته» ۱۱۴
- دانشمندی دینی در مقابل بینش‌مندی دینی ۱۱۹
- گفتار دوم: آزادی از «کسب» دین، به قصد «کشف» آزادانه‌ی دین! ۱۲۷
- دین «اکتسابی» در مقابل دین «اکتشافی» ۱۳۷
- راهبرد «کشف» در مقابل «کسب» در امر دینی ۱۴۶
- دین‌داری آمرانه در مقابل دین‌داری آزادانه ۱۶۰
- گفتمان «رازوارگی» و «نهان‌گرایی» در مکاشفات دینی ۱۷۲

- ۱۷۹..... آشنازدایی و عادت‌گریزی در تربیت دینی
- ۱۸۲..... راهبرد «اشارت» به‌جای «عبارت» در تربیت دینی
- ۱۸۸..... دین‌داری به مثابه‌ی کشف وجودی در پرتوی «حکمت اُنسی»
- ۱۹۰..... پیش‌فرض‌زدایی زایشی به قصد ذهن‌گشایی افزایشی
- ۲۰۴..... کشف شاکله‌ی خویش در فرایند تربیت دینی
- ۲۰۸..... غیب‌گرایی افق‌گشا از طریق پارسا‌پیشگی دیداری
- ۲۱۹..... فلاح و رستگاری به مثابه‌ی سعادت اکتشافی در تربیت دینی
- گفتار سوم: آزادی از «دین‌عاریه‌ای» به قصد بازایی «دین فطری» ۲۲۹.....
- ۲۵۱..... مفهوم‌یابی وجودی به‌جای مفهوم‌سازی عاریه‌ای در فکرت دینی
- ۲۵۶..... خبریابی الهی در برابر خبررسانی عاریه‌ای
- ۲۶۱..... موانع بازایی دین فطری در برابر دین عاریه‌ای
- ۲۶۶..... سه‌گانه‌های پریشان‌کاری در تربیت دینی
- ۲۶۹..... سواد فطری در مقابل سواد عاریه‌ای
- ۲۷۱..... ملاک دین‌داری عاریه‌ای در برابر دین فطری
- گفتار چهارم: آزادی از «اعتقاد» دینی به قصد «ایمان» دینی ۲۸۱.....
- ۲۸۷..... ایمان ساختار‌شکنانه در برابر اعتقاد ساختار‌مند
- ۲۹۳..... کفرورزی به مثابه‌ی ایمان‌ورزی!
- ۲۹۷..... ایمان فراعقلی در مقابل ایمان فروعقلی
- ۳۰۰..... ایمان به مثابه‌ی ناامنی در امنیت، و امید در ناامیدی
- ۳۰۷..... ایمان به مثابه‌ی ناکشمندی فعال و تسلیم‌شدگی خلاق
- گفتار پنجم: آزادی از «تبلیغ تجویزی» دین به قصد «ترغیب قلبی» دین ۳۱۷.....
- ۳۲۶..... راهبرد نهان‌گرایی در تبلیغ دینی
- ۳۳۱..... ترفند نفی و تحریم، به قصد بسط و تحکیم!
- ۳۳۶..... ترفند «قصد متضاد» (نفی و سلب به قصد جلب و ثبت) در تربیت دینی

خرقه پوشی من از غایت دین داری نیست

برده ای بر سر صد عیب نهان می پوشم!

حافظ

پیشگفتار پیشگفتار!

آنچه فراروی شما فراگشوده است نگاهی فرانگرانه به فراسوی پیامدهای فروبسته‌ی دیدگاه‌ها و روش‌های فرودستانه در تبلیغ و تربیت دینی است که ناخواسته و نابخردانه، مخوف‌ترین آسیب‌های جبران‌ناپذیر را در پوشش دین و اخلاق به ساحت والای اخلاق و ایمان دینی وارد کرده است.

این گفته پردازی‌های بی‌پروا، کیفرخواستی بی‌محابا علیه آن دسته از مریبان و مبلغانی است که به نام تبلیغ و ترویج دین، شور و اشتیاق قلبی به دین را تضعیف می‌کنند بی‌آنکه از این فاجعه‌ی اسفبار خود، کمترین احساس گناه و معصیتی داشته باشند.

خواجه پندارد که طاعت می‌کند بی‌خبر از معصیت جان می‌کند!

این گفتارهای هنگامه‌ساز، سوگنامه‌ای است بیدارساز علیه کسانی که با پروژه‌ی «دینی کردن» افراد، پروسه‌ی «دینی شدن» آنها را نه تنها مختل، که منحط می‌کنند؛ آنهایی که با برداشت‌های ناباب از تربیت دینی ناب، مانع باروری باورهای ناب دینی در افراد دین‌یاب شده و زمینه‌ی تیرگی و زنگارزدگی نهاد دین‌گرایی در جامعه را فراهم می‌آورند و به نام اصلاح، به گسترش فساد مشغول‌اند.

تیره کردی زنگ دادی در نهاد

این بود یسعون فی الارض فساد^۲

گویا آنها بی آنکه بخواهند، همه‌ی آنچه را که نمی‌خواهند اتفاق بیفتد شخصاً با دست خود محقق می‌سازند و آنچه را که می‌خواهند به تمامی اتفاق افتد به سبب وارونه‌کاری‌های خود در تربیت نه تنها رخ نمی‌دهد بلکه نتایجی کاملاً معکوس به بار می‌آورد.

این هنرها جمله بدبختی فرود!

گویا راهی را که پیش گرفته‌اند تا به هدف از پیش تعیین شده‌ی خود برسند نه تنها به آن نزدیک نمی‌شوند بلکه به همان میزان، به عقب رانده می‌شوند بی آنکه از این «وارونه‌روی دهشتناک» قدری بایستند تا بلکه اندکی پیش‌تر افتند!

این مدعیان در طلبش پشت به راهند

باشد که نشینم نفسی، بیشتر افتم!

در چنین شرایطی به جاست که هر چه سریع‌تر اقدام به یک «جاگردانی پارادایمی» و «پارادایم دگرگون‌ساز» در سامانه‌ی باورمندی و روشمندی خود به دین و تربیت دینی نماییم تا به «جان‌مایه‌ی دین فطری» و «قطب‌نمای وجودی» خویش بازگردیم و آن را در جان و دل خویش، شخصاً بازیابیم.

ما باید از «دین‌داری قالبی» جان به در کنیم تا «دین‌یابی قلبی» در ما جان بگیرد.

زیرا تا «ترک» این دین نکنیم «جذب» آن دین میسر نمی‌شود.

از کجا جویم علم، از ترک علم!

از کجا جویم سلم، از ترک سلم!

پس می‌توان گفت: از کجا جویم دین، از ترک دین!

این «ترک تاکتیکی»، مقدمه‌ی «جذب راهبردی» دین برین است؛ این «کفرورزی نخستین» خیزشگاه «ایمان‌ورزی فرجامین» است که در غایت امر به «دین‌گرایی و دین‌داری آزاد» از هر سازوکار بیرونی می‌انجامد.